

Pravidla přepisování rozhovoru podle Hanse Joachima Schrödera (2000: 91-96):

Překlad jednotlivých pravidel jsem zkrátila, vynechala jsem některé podrobnosti a poznámky, všechny příklady z německého originálu jsem se snažila nahradit českými ekvivalenty.

1. Rozhovory jsou reprodukovány za použití normální ortografie a „literární transkripce“ (ta se od běžné ortografie odlišuje v případech, kde se mluvené písmeno nebo spojení písmen výstižněji reprodukuje jiným písmenkem – samozřejmě se jedná jen o případy, při kterých vznikají nápadné rozdíly mezi mluvenou a psanou řečí – např. *ňáký* x *nějaký*, *d'ál* x *dělal* – v němčině např. *wichtig* x *wichtik*), dialektismy se neupravují do spisovného jazyka a chyby se neopravují (např. chybné užití pádů – „pěstují králíci“).
2. Pořadí slov v rámci věty a sled vět zůstávají nezměněny.
3. Všechny vybrané části rozhovorů se citují úplně, vynechaná místa jsou označena třemi tečkami v hranatých závorkách „[...]“.
4. Segmentace textu se neprovádí (důvodem je rozsah dokumentů, kterého by nabyly při tisku).
5. Reakce tazatele (jako např. „aha“, „hm“, „ano, ano“ atd.), které nemají jinou funkci než signalizovat pozorné naslouchání, se netranskribují (toto pravidlo neodpovídá postupům, které se používají při analýze konverzace).
6. Slovo „a“ na počátku vět se transkribuje, pokud se nevyskytuje v přílišném, pro čtení rušivém množství, hlasové projevy jako „eh“ se škrtačí, pokud se objevují nahodile. Tam, kde vytvářejí jasné označení, např. jako cézura v rámci jedné věty, se přepisují. Partikule na konci vět (např. „že“, „ne“, „co“) jsou transkribovány jen příležitostně (s takto vzniklými nepřesnostmi transkripce se musíme smířit ve prospěch lepší čtivosti – viz také bod 5).
7. Chybné artikulace (např. příležitostné koktání, hledání slov) se transkribují pouze tehdy, když se objevují nápadně (hledání slov může být poučné při dokumentaci „Erinnerungsarbeit“ – procesu vzpomínání).
8. Překrnutí jsou na rozdíl od použití nesprávných slov většinou korigována.
9. Slova nebo řady slov, jejichž rozluštění není jednoznačně možné, se objevují v kulatých závorkách „()“.

10. Nesrozumitelná slova nebo části textu jsou podle své délky v transkripci označeny kulatými závorkami s dvěma až čtyřmi pomlčkami „(----)“.
11. Slova, která jsou do textu doplněna vydavatelem textu, se objevují v hranatých závorkách „[]“ (všeobecně platí, že kulaté závorky akcentují nejasnosti v mluveném textu, který je zaznamenán na magnetofonovém pásku, hranaté závorky označují zásahy nebo dodatky vydavatele). Závorky slouží celkově tomu, aby se zvýšila autenticita pramenu. Dodatky vydavatele v hranatých závorkách se používají pouze tam, kde jsou bezpodmínečně nutné kvůli objasnění a usnadnění porozumění, nejde o „opravování“ vysloveného.
12. Slova, která mluvčí obzvláště zdůrazní, jsou přepsána kurzívou.
13. Číslice (s výjimkou letopočtů – „1945“) jsou většinou vypsány, mluvené zkratky se nerozepisují (tzn. zůstává „JZD“, „KSC“)
14. Apostrof, který označuje vynechanou hlásku, se používá šetrně (např. „řek’“ místo „řekl“).
15. Neúplně vyslovená slova jsou označena třemi tečkami.
16. V situacích, kdy mluví najednou dva mluvčí, je společný hovor převeden co možná nejvíce odpovídajíc smyslu a pořadí výpovědí do dvou linek. Pokud je jeden mluvčí přerušen, končí věta třemi tečkami (na rozdíl od pravidla 20 o eliptických větách).
17. Vyjádření a rozhovory, které nesouvisejí s hovorem mezi dotazovaným a tazatelem, se netranskribují.
18. Neverbální data jsou zaznamenána jen tehdy, když se vyskytují významně, odkaz na ně se dává do hranatých závorek „[směje se]“.
19. Interpunkční znaménka se používají podle konvencí.
20. Na všech místech, kde je patrný v konstrukci mluvené věty jasný skok nebo anakolut, se používá pomlčka. Ta se používá také k označení vložených částí věty, u eliptických vět se posouvá na konec věty.
21. V otázce, kam se umístí tečka, čárka, dvojtečka, středník nebo pomlčka, se nedají stanovit přesná pravidla – tato znaménka mohou např. označovat rozdílnou kompaktnost a pevnost ve spojení po sobě následujících jednotek (tečka odděluje uzavřené smysluplné jednotky; čárka slouží jako dělicí cézura mezi úzce souvisejícími, na sebe navazujícími jednotkami; středník stojí mezi čárkou a tečkou, sled vět je do sebe uzavřen, ale úzce navazuje na předchozí; dvojtečka znamená cézuru s jasným odkazem na to, co bezprostředně

následuje; pomlčka odděluje, popř. spojuje jednotky, mezi nimiž nastává skok v logice věty).

22. Vyprávěná přímá řeč se dává do uvozovek, použití otazníku a vykřičníku odpovídá běžným konvencím.
23. Pokud se mluvčí vyjadřuje v dlouhých, protějškem nepřerušovaných výpovědích, jsou větší související celky členěny do odstavců.
24. Pro označení mluvčích platí: jména dotazovaných se objevují nezkrácená ve formě pseudonymů, jméno tazatele je zkráceno na počáteční písmeno.